

Robert Wall

Het offer van de rode vaars

Numeri 19

Het type van de rode vaars is vol lering voor elke christen. We vinden het in het boek Numeri, waar de reis van het volk Israël door de woestijn wordt beschreven. Het was een reinigingsoffer en werd verstrekt aan mensen met een bezoedeling veroorzaakt door contact met het lichaam van een dode persoon, een bot of een graf. In vers 17 is sprake van de as van het offerdier *'dat voor de ontzondiging verbrand is'*.

Voor de christen is de wereld net zo goed een spirituele wildernis als de woestijn het in letterlijke zin was voor de Israëlieten. Zij moesten er doorheen op hun weg naar het beloofde land; wij moeten door deze wereld trekken op weg naar het hemelse Kanaän. Terwijl we dat doen, ontmoeten we velen om ons heen die geestelijk dood zijn; en wij worden geconfronteerd met de levenloze, zondige dingen die hen bezighouden. Dat is *'al wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven'* (1 Joh. 2:16). Er is voortdurend gevaar dat we door gebrek aan waakzaamheid bezig zijn met dit soort verontreinigende dingen.

In Numeri 19 kregen de Israëlieten bevel een rode vaars naar Mozes en Aäron te brengen (vs. 2). Dit, en de andere vereisten die van het dier worden beschreven, maakten het een geschikt type van de Heer Jezus Christus. Er staat geschreven in het Nieuwe Testament: *'Want als het bloed van bokken en stieren en de as van een jonge koe, gesprenkeld op de onheiligen, heiligt tot de reinheid van het vlees, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door de eeuwige Geest Zichzelf*

vlekkeloos aan God heeft geofferd, ons geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen' (Hebr. 9:13-14).

Dat was alles wat deze dierenoffers konden bewerken: de reinheid van het vlees! Het waren uiterlijke handelingen onder het volk Israël, die alleen maar *uiterlijke* resultaten hadden. Maar als het gaat om de geestelijke werkelijkheid, dan kan voor ons alleen de dood van Christus voorzien in al onze geestelijke noden en behoeften.

De rode vaars, of jonge koe: een type van Christus

De rode kleur van het offer, de kleur van het bloed, herinnert ons eraan dat Christus *'niet door water kwam alleen, maar door water en bloed'* (1 Joh. 5:6). Hij kwam om Zijn leven te geven tot *'een losprijs voor velen'* (Matt. 20:28; Mark. 10:45). Door Zijn dood zijn wij daadwerkelijk gereinigd voor God en hebben nu *'geen enkel geweten van zonden meer'* (Hebr. 10:2). Dit blijft waar, zelfs wanneer er falen is nadat wij tot geloof gekomen zijn. Wij weten dat onze zonden niet langer op ons rusten in het oog van God, omdat Christus ons ervan heeft gewassen in Zijn kostbaar bloed (Openb. 1:5).

Deze wassing, die plaatsvond toen wij eerst in Hem geloofden, hoeft nooit meer herhaald te worden. Maar Christus kwam ook om ons innerlijk te reinigen van de macht van de zonde, zodat wij in staat zijn om gemeenschap te hebben met de Vader en met Hem, de Zoon. Het is dit aspect van de reiniging dat ons wordt voorgehouden in Numeri 19.

Bij de aanwijzingen die God gaf over de verschillende offeranden was meestal een mannelijk dier vereist. In dit geval moest echter een vaars, een jonge vrouwelijke koe, worden aangeboden. Dit is een type van Christus in Zijn afhankelijkheid van God, een kwaliteit die Zijn leven kenmerkte toen Hij hier op aarde was.

In het Evangelie van Lukas lezen we dat Hij minstens acht keer bad, als daad van afhankelijkheid, en de discipelen vaak aanspoorde om te bidden. Toen Hij in Gethsemane kwam, *'knielde Hij neer en bad de woorden: Vader, als U het wilt, neem deze drinkbeker van Mij weg; moge evenwel niet Mijn wil, maar de Uwe gebeuren'* (Luk. 3:21; 5:16; 6:12; 9:18, 28-29; 11:1; 22:41-46).

Wat een perfectie was er in Hem! In elke omstandigheid en iedere dienst keek Hij op naar God, Zijn Vader, en sprak of handelde Hij niet uit Zichzelf (Joh. 14:10). In contrast met Zijn volmaaktheid valt de gelovige meestal in zonde vanwege het gebrek aan afhankelijkheid van God, onze hemelse Vader. Onze eigen wil wordt dan verkozen boven Gods wil en men komt in verleiding om te zondigen.

'Zonder enig gebrek, waarop nog geen juk gekomen is' (vs. 2)

De rode vaars moest zonder gebrek of onvolkomenheid zijn, een dier dat nog nooit een juk had gedragen. Alleen als het aan deze vereisten voldeed, kon het wijzen op Christus als de volmaakt heilige, zondeloze Mens. Hij was onberispelijk van karakter en gedrag, en onbezoedeld door de wereld waar Hij doorheen ging (1 Petr. 1:19). Tegen Zijn beschuldigers kon Hij zeggen: *'Wie van u overtuigt Mij van zonde?'* En toen de bestemde tijd kwam, heeft Hij Zichzelf *'door de eeuwige Geest onberispelijk aan God geofferd'* (Joh. 8:46; Hebr. 9:14).

Hij was ook geheel vrij van de slavernij van de zonde. Dat wil zeggen, Hij was er niet aan onderworpen (Luk. 1:35; Joh. 8:34-36). Niet alleen deed Hij geen zonde, maar er was geen zonde in Hem (1 Petr. 2:22; 1 Joh. 3:5). Hij was *'dat Heilige dat geboren zal worden'*. Hij was en is *'Jezus Christus, de Rechtvaardige'* (Luk. 1:35; 1 Joh. 2:1).

Ter dood gebracht buiten het kamp (vs. 3)

De offers waarover we in Leviticus allemaal lezen, werden geslacht in de voorhof van de tabernakel. Maar de rode vaars werd geslacht *buiten* de legerplaats van het volk. Die aparte plek is waar ons falen ons brengt: *'de HEERE sprak tot Mozes: Gebied de Israëlieten dat zij elke melaatse, en ieder die een vloeijing heeft, en ieder die onrein is vanwege een dode, uit het kamp wegsturen. Van man tot vrouw moet u wegsturen; u moet hen wegsturen tot buiten het kamp, zodat zij hun eigen kampen, waar Ik in hun midden woon, niet verontreinigen'* (Num. 5:1-3).

God kan geen gemeenschap hebben met de zonde. Totdat onze zielen weer zijn hersteld, kunnen wij Zijn nabijheid niet genieten. Maar dan wordt ons oog gericht op de Middelaar, die *'buiten de poort'* geleden heeft, opdat Hij *'door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen'* (Hebr. 13:12). Het is alleen vanwege Zijn sterven voor ons, dat onze gemeenschap met God kan worden hersteld.

Het bloed zevenmaal gesprenkeld voor de tent van ontmoeting (vs. 4)

Eleazar, de priester, moest *'met zijn vinger een deel van haar bloed nemen en ... zeven keer in de richting van de voorkant van de tent van ontmoeting spreukelen'* (Num. 19:4). Deze handeling herinnert ons eraan dat de offerdood van Christus de onveranderlijke grondslag is van het naderen tot God (Hebr. 10:19). Het is alleen

dit werk dat de vrije toegang tot God mogelijk heeft gemaakt, wat nooit meer herhaald hoeft te worden (Hebr. 9:26, 28; 10:10).¹

De rode koe geheel verbrand (vs. 5)

De vaars moest verbrand worden: *'Haar huid, haar vlees en haar bloed, met haar mest, moet men verbranden'* (Num. 19:5). Dit wijst erop dat onze God niet alleen de God van alle genade is, maar ook *'een verterend vuur'* (1 Petr. 5:10; Hebr. 12:29). Wanneer God tussenbeide komt om Zijn aardse volk te verlossen, kan men de volgende vragen verwachten: *'Wie onder ons kan verblijven bij een verterend vuur? Wie onder ons kan verblijven bij een eeuwige gloed?'* (Jes. 33:14). Er is echt maar één Persoon die dit ooit zou kunnen doen: *'Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen'* (1 Petr. 3:18).

Cederhout, hysop en karmozijn (vs. 6)

Cederhout, hysop, en scharlaken of karmozijn moesten te midden van de brandende vaars worden geworpen. Dit toont ons in type dat alles van de oude mens met Christus gekruisigd moest worden (Rom. 6:6). Het cederhout spreekt van de mens in zijn hoogmoed en trots (Jes. 2:12-13, 17), terwijl de hysop het nederige en alledaagse in gevallen mensenkinderen vertegenwoordigt (1 Kon. 4:33). In deze context spreekt het karmozijn van de glorie van de mens en zijn zelfverheffing in deze tegenwoordige boze wereld (Openb. 17:3-4). Dit is allemaal door God geoordeeld – alles van de gevallen, niet-wedergeboren mens – in het oordeel dat op Christus kwam in de drie uren van duisternis op het kruis.

De as verzameld en op een reine plaats gelegd (vs. 9)

De as van de vaars moest worden verzameld en op een reine plaats buiten het kamp worden gelegd. Dit gedenkteken van Christus' dood onder het onverbiddelijke oordeel van God is bewaard voor ons in de Woord van God. In het

¹ Het is opmerkelijk dat het offer van de rode vaars slechts eenmaal wordt vermeld in de geschiedenis van de kinderen van Israël (red.).

type van Numeri 19 was de as 'voor de gemeenschap van de Israëlieten om te bewaren, bestemd voor reinigingswater. Het is een middel tot ontzondiging' (vs. 9).

Dit was beschikbaar voor hen die vanwege bezoedeling buiten de plek waren gesloten waar de gemeenschap werd genoten. Het tegenbeeld, de geestelijke voorziening voor ons wanneer we bezoedeld zijn door de zonde, wordt ons voorgesteld in Johannes 13:1-17 en in 1 Johannes 2:1-2.

Eleazar de priester, en andere betrokkenen

Er waren meerdere Israëlieten bij betrokken om de reiniging mogelijk te maken. Eleazar de priester was niet de hogepriester, maar een zoon van Aäron. Zijn rol hierbij laat ons zien dat als wij bij de reiniging van iemand anders betrokken willen worden, wij dicht bij de Heer moeten leven en priesterlijk onderscheidingsvermogen moeten hebben. Dat wil zeggen onderscheidingsvermogen van de kwestie op een geestelijke manier, gebaseerd op Gods Woord.

Dit inzicht omvat ook begrip hoezeer God de zonde haat, want de koe moest voor Eleazars ogen worden verbrand (Num. 19:5). Galaten 6:1 zegt: *'Broeders, zelfs als iemand door een overtreding overvallen wordt, brengt u die geestelijk bent zo iemand terecht in een geest van zachtmoedigheid, ziende op uzelf, opdat ook u niet in verzoeking komt'.*

Een reine man moest de as verzamelen en die buiten het kamp op een reine plek deponeren. De betrokkenheid van iemand die onrein was bij dit proces dat reiniging beoogde, zou duidelijk het gewenste resultaat belemmeren.

Kleding en lichaam met water wassen (vs. 7–10)

Eleazar en ook degene die de vaars had verbrand, moesten hun lichamen met water wassen en eveneens hun kleren wassen. Ze waren onrein tot de avond. Beide mannen waren bezig geweest met de verbranding van het offerdier. Dit toont dat hoe meer wij begrijpen hoe vreselijk de zonde is in Gods oog, en de ernst van Zijn oordeel erover, hoe gevoeliger ons gewetens zal worden. Elk bezig zijn met zonden moet zelf ook weer worden gewegwassen. Het baden van het lichaam geeft dit aan.

Ons innerlijk leven, onze gedachten en onze overwegingen moeten waarachtig zijn, eerzaam, rechtvaardig, zuiver, welluidend en beminnelijk (Fil. 4:8). Verder zal onze innerlijke geestelijke toestand gemanifesteerd worden in ons uiterlijk karakter en

gedrag. Het wassen van de kledingstukken laat zien dat alles wat anderen zien in ons leven ook rein zou moeten zijn. Hoe kan Christus in ons worden gezien, als dit niet het geval is (2 Kor. 3:2-3)?

Zeven dagen onrein (vs. 14–16)

Er werd voorzien in het geval van bezoedeling, veroorzaakt door een overledene in een tent en voor *'ieder die in het open veld iemand die door het zwaard gevallen is, een dode, de beenderen van een mens of een graf aanraakt'*. In de eerste omstandigheid was *'ieder die deze tent in gaat en ieder die in deze tent aanwezig is, zeven dagen onrein. Ook elk open vat, waaraan geen bedekking met een koord is vastgemaakt, is onrein.'* Het Hebreeuwse woord dat wordt vertaald door 'tent', wordt zowel gebruikt voor *'de tent van ontmoeting'* (d.i. de tabernakel), als voor de tenten waarin de Israëlieten hun verblijf hadden. Beide aspecten moeten in overweging worden genomen.

Als een ongelovige, iemand die geestelijk dood is, toestemming krijgt onder de heiligen van God actief te zijn, zal dit resulteren in bezoedeling. Zo'n activiteit kan de tempel van God alleen verderven (1 Kor. 3:17). Er zou helemaal geen partnerschap met zulke mensen mogen zijn. Gemeenschap met wat onrein is, moet worden verbroken, als men gemeenschap met God wil genieten (2 Kor. 6:14-18).

Zelfs een waar gelovige is een oorzaak van verontreiniging, als de zonde werkzaam in hem is. Heiligheid is passend voor Gods huis. Daarom kan gemeenschap met kwaad niet worden getolereerd (Ps. 93:5). Wij moeten onszelf rein betonen in al die gevallen (1 Kor. 5:7; 2 Kor. 7:11). Waar pogingen om het collectieve geweten wakker te schudden zijn uitgeput, wijst Gods Woord de trouwe christen de weg: *'In een groot huis nu zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden; en sommige wel tot eer, maar andere tot oneer. Als dan iemand zich van deze vaten reinigt, zal hij een vat zijn tot eer, geheiligd, bruikbaar voor de Meester, tot alle goed werk toebereid'* (2 Tim. 2:20–21). In zulke omstandigheden is dit is de enige juiste gedragslijn in overeenstemming met het bewaren van *'de eenheid van de Geest'* (Ef. 4:3; 2 Tim. 2:22).

Het is een ernstige overweging dat een bron van verontreiniging zelfs in een christelijk gezin kan worden aangetroffen. Een familielid dat ongelovig is, of een gelovige die een zondig leven leidt, verontreinigt hen die 'in de tent zijn' en iedereen die erin komt. De enige uitzondering is wanneer een vat bedekt is. Dit spreekt van de bescherming die de gemeenschap met de Vader en de Zoon biedt. Als het hart diepgaand bezig is met God en met de dingen van God, kunnen

verkeerde gedachten niet naar binnen dringen. Er moeten niettemin diepe oefeningen zijn, waar zulke situaties bestaan.

Door het zwaard gevallen in het open veld (vs. 16)

De eerste vijand die de Israëlieten ontmoetten na de doortocht door de Rode Zee was Amalek (Ex. 17:8-16). Hij is een type van het zondige vlees, waartegen God strijd voert '*van generatie op generatie!*' Helaas ontstond er ook conflicten onder het volk zelf, die vaak gepaard gingen met opstand tegen het gezag van Mozes en het priesterschap van Aäron. Dit conflict kwam voort uit hun eigen vlees: '*Vanwaar oorlogen en vanwaar twisten onder u? Is het niet hiervan: uit uw hartstochten, die in uw leden strijd voeren?*' (Jak. 4:1).

Wij moeten zowel onze leden die op de aarde zijn doden (*hoererij, onreinheid, hartstocht, boze begeerten, hebzucht*), als alle verwerpelijke dingen afleggen (*toorn, kwaadheid, boosheid, laster, vuile taal uit uw mond*) (Kol. 3:5, 8). Als dit gebeurt, is het niet verwonderlijk dat er verontreiniging plaatsvindt en de gemeenschap met God verbroken wordt. De andere vijanden die de kinderen van Israël op weg naar Kanaän tegenkwamen, vertegenwoordigen diverse aspecten van het zondige vlees, en de middelen die de vijand gebruikt om het te laten werken.

De beenderen van een mens (vs. 16)

We zouden kunnen denken dat dode mensenbeenderen niets bijzonders zijn om je zorgen over te maken. Maar iedere praktijk waarop de dood een claim krijgt vanwege de zonde, moet zorgvuldig worden vermeden. Corrupte en corrumperende principes en praktijken komen veel voor in de wereld en een christen moet waakzaam zijn om die niet aan te nemen.

Een graf (vs. 16)

De verwijzing naar een graf herinnert ons aan de scherpe woorden van de Heer Jezus aan het adres van de schriftgeleerden en farizeeën: '*Wee u, huichelaars, want u lijkt op witgepleisterde graven, die van buiten wel fraai schijnen, maar van binnen vol doodsbeenderen en allerlei onreinheid zijn. Zo ook u, van buiten schijnt u de mensen wel rechtvaardig, maar van binnen bent u vol huichelarij en wetteloosheid*' (Matt. 23:27-28).

Huichelarij is een vreselijke zaak. Toen de farizeeën de Heer Jezus vroegen Wie Hij wel was, kon Hij antwoorden: *'Geheel wat Ik ook tot u spreek'* (Joh. 8:25). Er zou geen enkel verschil moeten zijn tussen hoe we ons voordoen en wat we werkelijk zijn.

Het middel tot reiniging (vs. 17)

Er werd geen bloed gebruikt bij de reiniging van de onreine persoon zelf. Een deel van de as van de vaars moest in een vat bronwater worden gedaan en er moest stromend water over worden gegoten. Dit water werd vervolgens op de persoon gesprenkeld en de dingen die onrein waren. Wij hebben al gezien dat de as die apart gelegd werd in een reine plaats de herinnering vormde aan Gods onverbiddelijke oordeel over de zonden op het kruis. Het stromende water spreekt van de activiteit van de Heilige Geest, doordat Hij door middel van het Woord van God de verontreiniging aan het geweten van de verontreinigde mens duidelijk maakt (Joh. 7:37-39; Ps. 119:9).

Het gebruiken van hysop hierbij laat zien dat degenen die er direct bij betrokken waren, gekenmerkt moesten worden door *'een geest van zachtmoedigheid, ziende op uzelf, opdat ook u niet in verzoeking komt'* (Gal. 6:1). Dezelfde nederigheid van geest was kenmerkend voor de Heer, toen Hij de voeten wase van Zijn discipelen. Wij mogen Zijn voorbeeld navolgen (Joh. 13:2-5, 12-17).

Het ontzondigingswater bleef beschikbaar voor de onreine gedurende een zekere tijd. Het voorbijgaan van drie dagen voor de besprenkeling toont dat het verlies van de gemeenschap met God niet altijd direct wordt gevoeld. Er is onzorgvuldigheid in iemands wandel geweest en het geweten moet worden aangesproken. Als dit is gebeurd en het falen diep gevoeld wordt en aan God beleden is, kan Hij ons vergeven en reinigen *'van alle ongerechtigheid'* (1 Joh. 1:9). Maar het reinigingswater moest ook op de zevende dag op de persoon worden gesprenkeld. Hiermee werd elk resterend gevoel van falen weggenomen, zodat de gemeenschap met God en de bijbehorende voorrechten weer ten volle konden worden genoten.

Maar iedereen die zichzelf niet reinigde op de derde dag, bleef onrein op de zevende dag. De verantwoordelijkheid lag duidelijk bij de verontreinigde persoon zelf om gebruik te maken van het beschikbare reinigingsmiddel. Aan het einde van het hoofdstuk lezen we dat iemand die zichzelf niet ontzondigde, uit het midden van de gemeente moest worden uitgeroed, *'want hij heeft het heilighdom van de HEERE verontreinigd, het reinigingswater is niet op hem gesprenkeld: hij is onrein'* (Num. 19:20). Het herinnert ons aan de woorden van de Heer Jezus tegen Petrus:

'Als ik je niet was, heb je geen deel met Mij'. En tegen de discipelen: 'En u bent rein, maar niet allen. Want Hij wist wie Hem zou overleveren; daarom zei Hij: U bent niet allen rein' (Joh. 13:8, 10–11).

Bron: Truth & Testimony, Issue 2, 2024

